İŞKUR

2019

SİNOP

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

SİNOP ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

SİNOP İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Gönül ELBİR GÜRLEYEN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sinop İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Köksal ŞAKALAR
Sinop Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye İş ve Meslek Danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Sinop'ta ise bu kapsamda 143 işletme için veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Araştırma" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Asaf ÇALIŞIR
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ iv
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 15
AÇIK İŞLER 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 37
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 41
SONUÇ 47
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 51

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 34
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 34
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 35
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 35
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 36
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 37
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 39
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 41
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 42
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 43
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 43
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 11
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 30
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 33
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 38
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 40
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 45
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 45

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Sinop İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 143 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 11 sektörde tam sayım yapılmıştır. Sinop ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 7 bin 236 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 446 çalışan erkeklerden, 2 bin 796 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Sinop ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır.

Sinop ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Sinop ili açık iş oranı bakımından 1,3 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş sayısının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,2 ile İmalat sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 153 kişilik açık iş mevcuttur. Sinop ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile Hizmet ve satış elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 77,5'i için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Sinop ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Sinop ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Diğer iplik işçileri ve sarıcıları mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük

çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sinop ilinde işverenlerin yüzde 12,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Sinop ilinde ülke geneline 1 puan farkla yakın olup yüzde 2,9'dur.

Sinop ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave istihdam teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 53,6'sı Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 13,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 22,1'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Sinop ilinde Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İmalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret sektörleri sektörlerinde işverenlerin yüzde 13,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Sinop İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Sinop işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Sinop İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Sinop ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Sinop ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

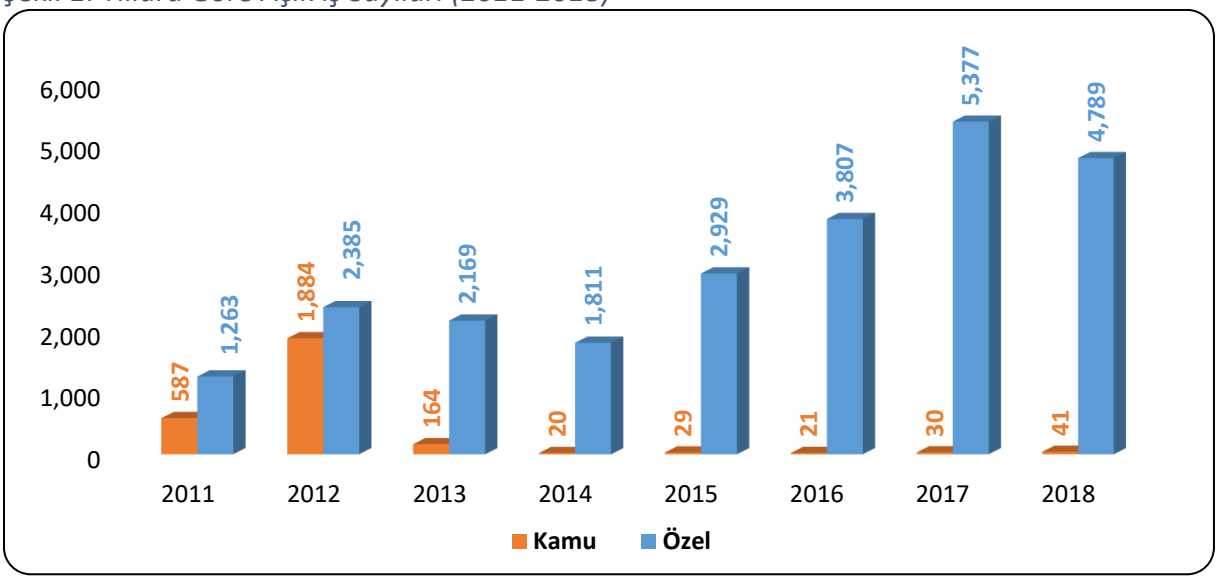

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 1.850 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 4 bin 830 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 130,8 oranında artış göstermiştir. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüştür. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Konfeksiyon İşçisi	852
Beden İşçisi (Genel)	818
Tuğla İmal İşçisi	471
Makineci (Dikiş)	294
Satış Danışmanı / Uzmanı	208
Garson (Servis Elemanı)	200
Motosikletli Kurye	108
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	86
Büro Memuru (Genel)	86
Düz Dikiş Makineci	78

Kaynak: İŞKUR

Sinop ilinde 2018 yılında 4 bin 830 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 852 açık iş ile Konfeksiyon İşçisi mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 17,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Tuğla İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

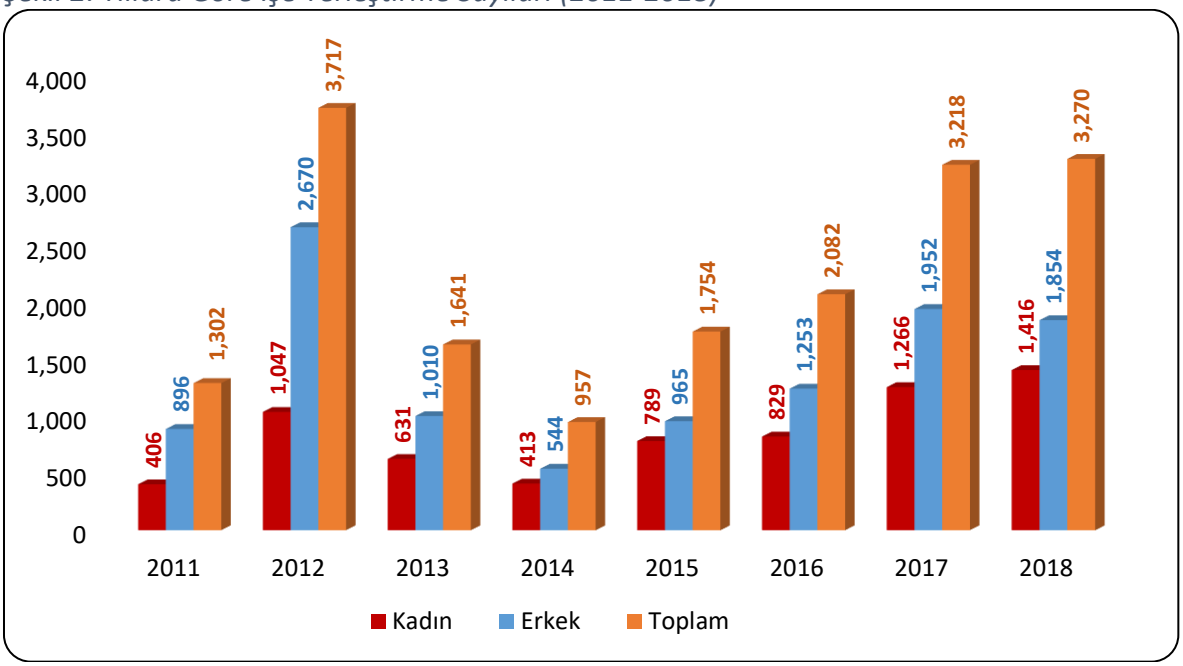

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1.302 olan Sinop ilinde işe yerleştirilenlerin 896'sı erkek, geri kalan 406 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2012 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 3 bin 717 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 43,3'ü kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde genel seyirde artarak 2018 yılında bin 416 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Konfeksiyon İşçisi	271	455	726
Beden İşçisi (Genel)	509	101	610
Tuğla İmal İşçisi	279	176	455
Satış Danışmanı / Uzmanı	56	86	142
Garson (Servis Elemanı)	89	49	138
Makineci (Dikiş)	31	69	100
Düz Dikiş Makineci	26	52	78
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	56	18	74
Büro Memuru (Genel)	34	36	70
Reyon Görevlisi	21	28	49

Kaynak: İŞKUR

Sinop ilinde 726 kişilik işe yerleştirmeyle Konfeksiyon İşçisi mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 22,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Tuğla İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi(genel) mesleğinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Konfeksiyon İşçisi meslekleğinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

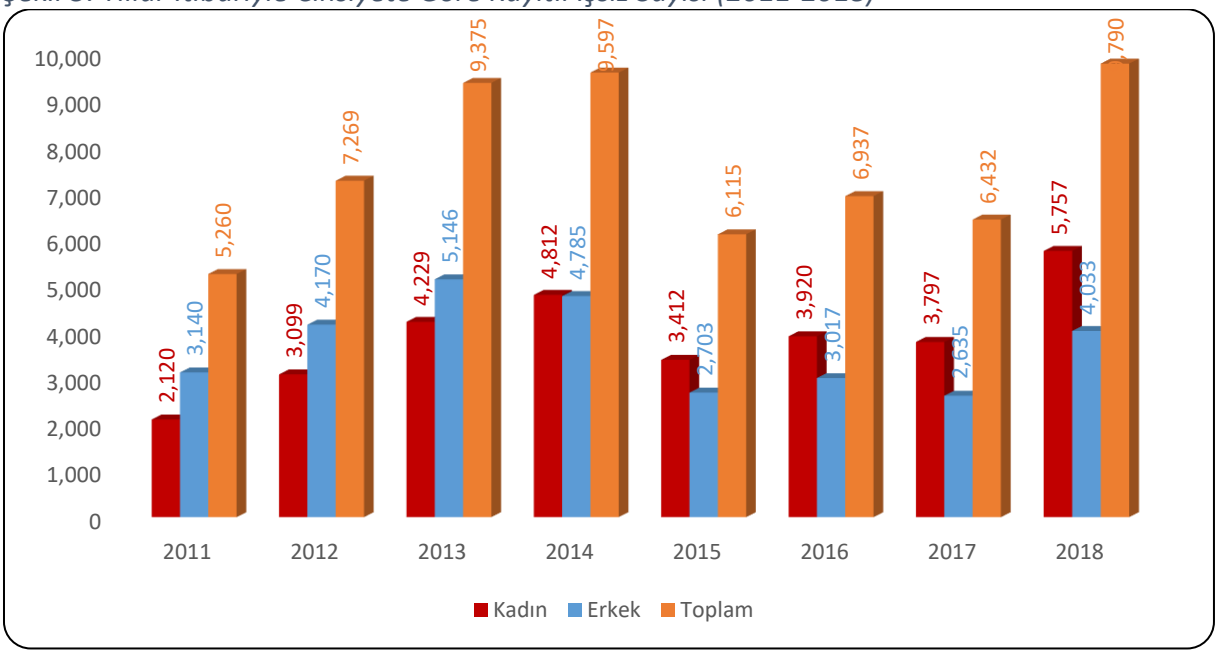

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Sinop ilinde İŞKUR'a kayıtlı 5 bin 260 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 140'ı erkek, 2 bin 120'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 9 bin 790 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış gözlemlenirken 2015, 2016 ve 2017 yıllarında önceki yıllara nazaran sayı düşerek belirli bir seyirde devam etmiştir. 2018 yılında tekrar artış olmuştur. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

2011 yılında Sinop'da 2 bin 120 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 5 bin 757'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Sinop ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Sinop ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 886 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Sinop ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %29,47'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi(Genel), Büro Memuru(Genel)

ve Garson(Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru(Genel) gibi mesleklerin yanı sıra Büro İşçisi ve Garson(Servis Elemanı) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	55	428	653	1.081
2012	68	788	526	1.314
2013	17	183	92	275
2014	14	81	148	229
2015	47	636	200	836
2016	58	696	301	997
2017	71	1.296	453	1.749
2018	95	1.650	346	1.996

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2013 ve 2014 yılında İşbaşı eğitim programlarının artmasıyla beraber azalma gösterirken sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 95 mesleki eğitim kursuna bin 996 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 346'sı erkek, bin 650'si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 82,7'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci	El Nakışçısı
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)	Mekik Dokumacı
El Nakışçısı	Düz Dikiş Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Mekik Dokumacı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	Genel Alan Temizleme Görevlisi/Meydancı	Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı
Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı	Bahçe Bakım Elemanı(Park Bahçe ve Koruların Bakımı)	Tığ Örgücü
Düz Dikiş Makineci	Isıtma ve Doğalgaz İç Tesisatçısı	Şiş Örgücü
Tığ Örgücü	Yüzey Süslemecisi	Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Elemanı
Şiş Örgücü	Mobilya ve Dekorasyon Montaj İşçisi	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Makineci(Dikiş), Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Makineci(Dikiş), El Nakışçısı ile Mekik Dokumacı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson(Servis Elemanı), Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Makineci(dikiş) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	19	11	22	33
2012	102	163	187	350
2013	256	258	310	568
2014	235	218	197	415
2015	423	322	290	612
2016	641	502	544	1.046
2017	851	959	856	1.815
2018	730	796	796	1.592

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye

ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 730 program düzenlenmiş olup toplam bin 592 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 50'si kadınlardan, yüzde 50'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Satış Elemanı (Perakende)	Temel İmalat (Talaşlı) ve Montaj Eleman	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)	Büro Memuru (Genel)
Makineci (Dikiş)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Satış Elemanı (Perakende)
Temel İmalat (Talaşlı) ve Montaj Eleman	Makine Montaj İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Reyon Görevlisi	Market Elemanı
Büro Memuru (Genel)	Plastik Ekstrüzyon Makinesi Operatörü (Ekstrüder)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları
Market Elemanı	Makineci (Dikiş)	Sekreter
Reyon Görevlisi	Market Elemanı	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Sinop ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Konfeksiyon İşçisi, Satış Elemanı(Perakende) ve Satış Danışmanı(Uzmanı) mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu mesleklerden Konfeksiyon İşçisi mesleği hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	5	50	72	122
2012	2	86	52	138
2013	4	201	110	311
2014	9	147	106	253
2015	7	91	98	189
2016	9	135	118	253
2017	32	373	374	747
2018	21	188	248	436

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 21 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2018 yılında 188'i kadın, 248'i erkek olmak üzere toplam 436 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

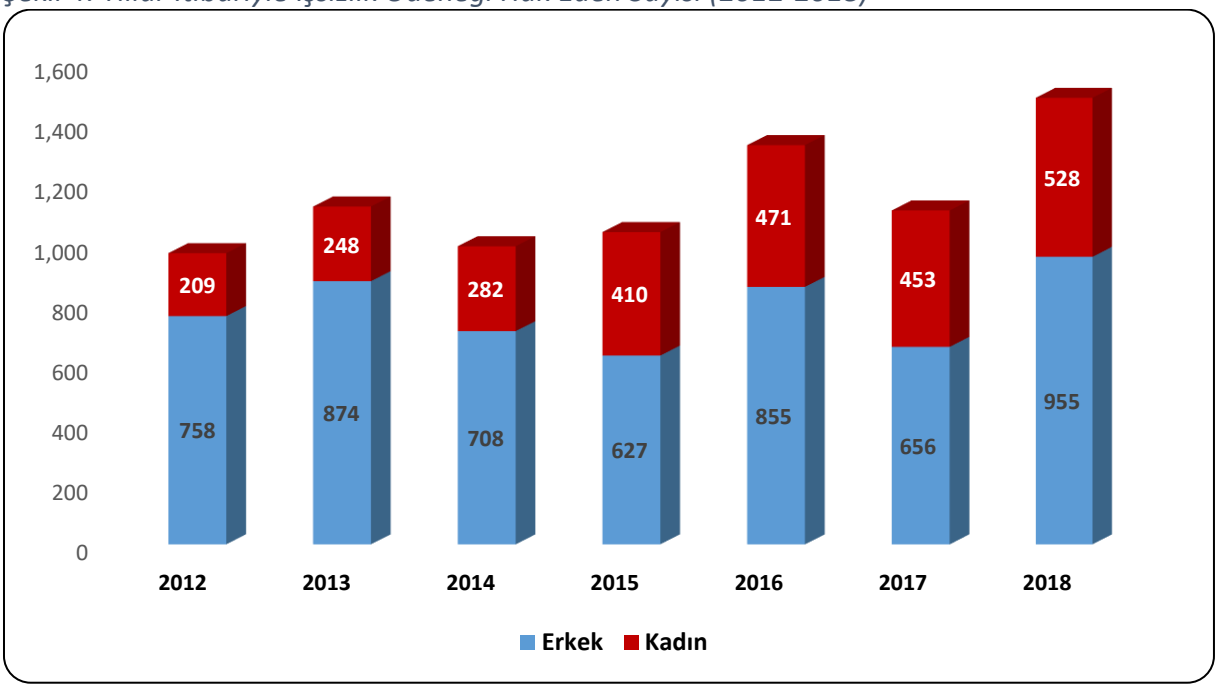

Kaynak: İŞKUR

Sinop ilinde 2018 yılında yüzde 35,6'sı kadın olmak üzere bin 483 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 33,7 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Sinop ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma

kapsamında Sinop ilinde 143 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 7 bin 236 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Sinop ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Sinop ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	70
İnşaat	30
Toptan ve perakende ticaret	17
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6
Ulaştırma ve depolama	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Eğitim	2
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Genel Toplam	**143**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Sinop ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 48,6'sı İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Sinop ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Sinop ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 20,7 düzeyindedir. Sinop ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İmalat ile İnşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Sinop ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

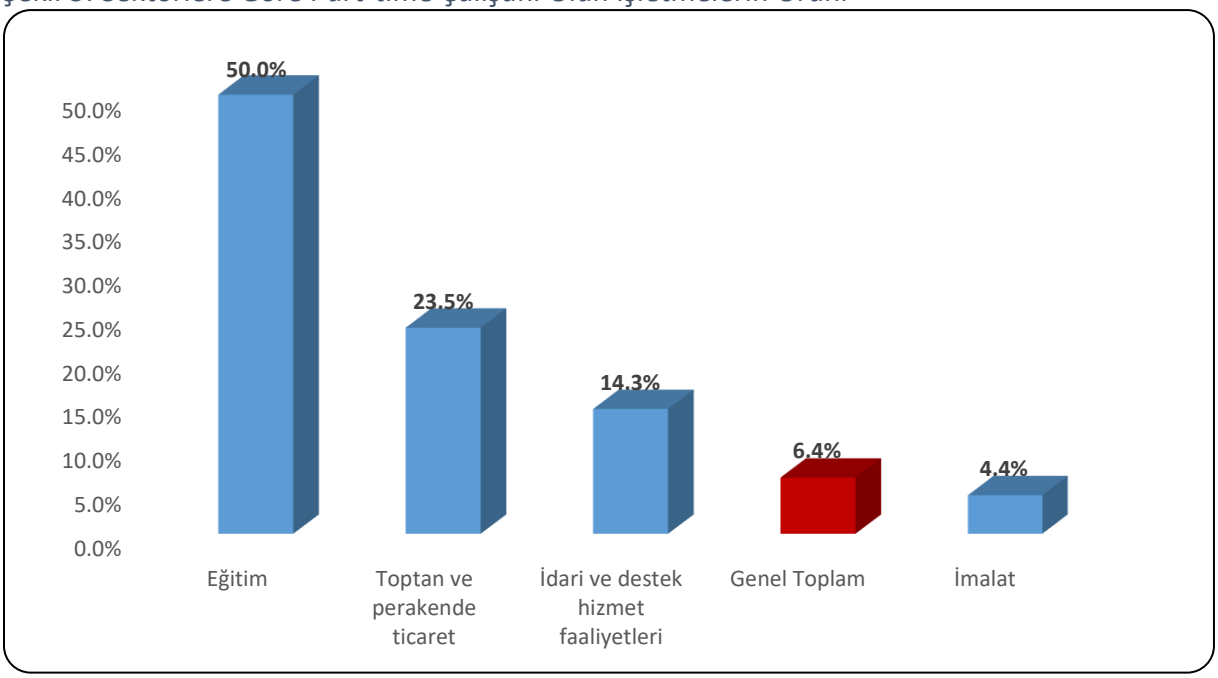

Kaynak: İPA 2019

Sinop ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. Eğitim sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 23,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 14,3 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

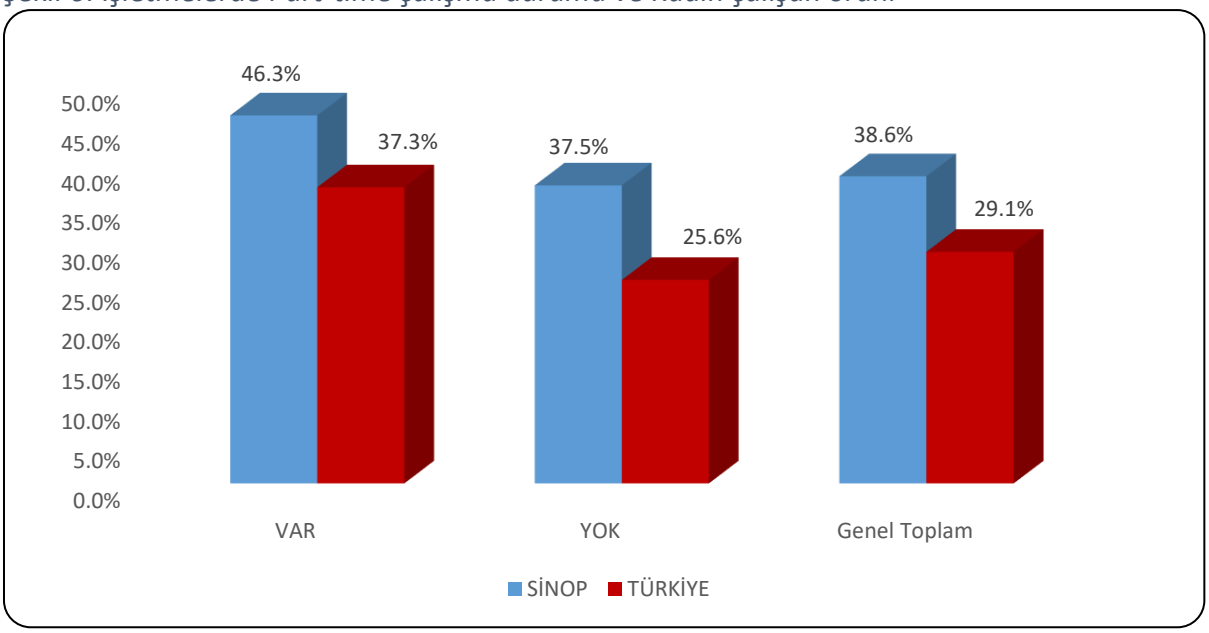

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Sinop ilinde bu oran yüzde 38,6 olarak gerçekleşmiştir. Sinop ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 46,3 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Sinop ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

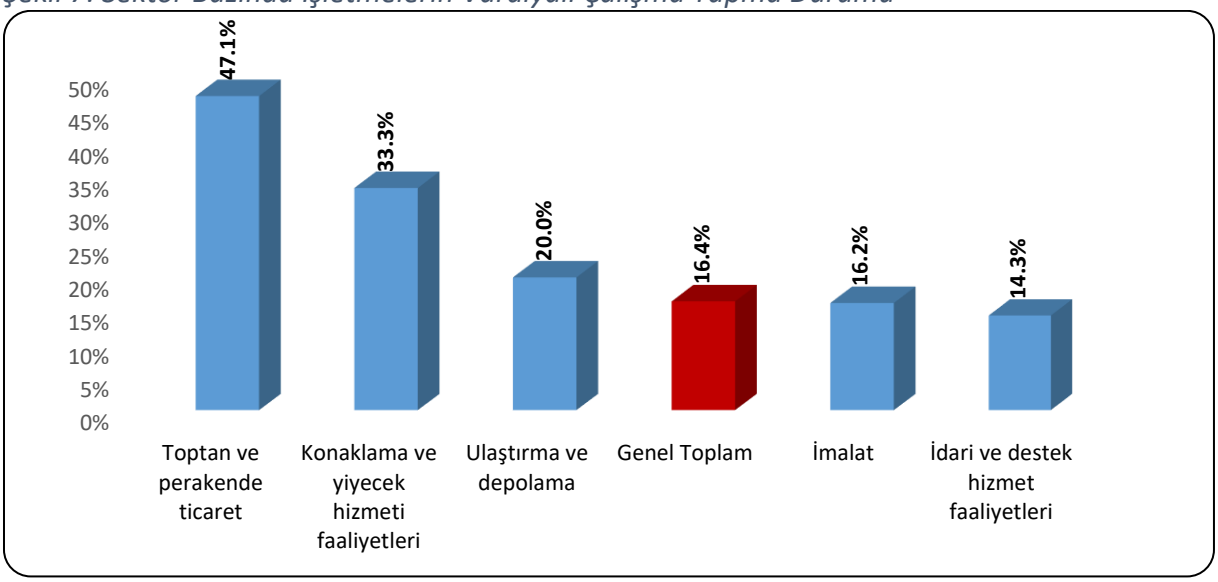

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde işletmelerin yüzde 16,4'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Sinop ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, imalat ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü ise yüzde 14,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

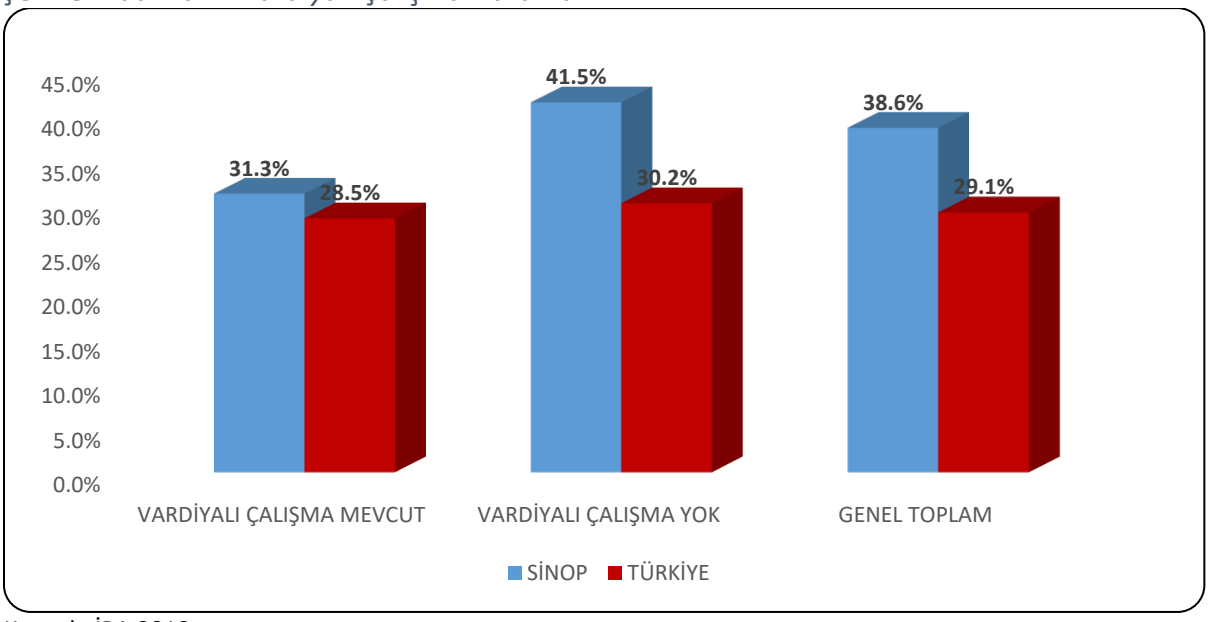

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Sinop ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 31,3'ü kadın, yüzde 68,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 41,5'e yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Sinop ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 38,6'sının kadınlardan

oluşmasıdır. Yani yaklaşık her 10 çalışandan 4'ü kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Sinop ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

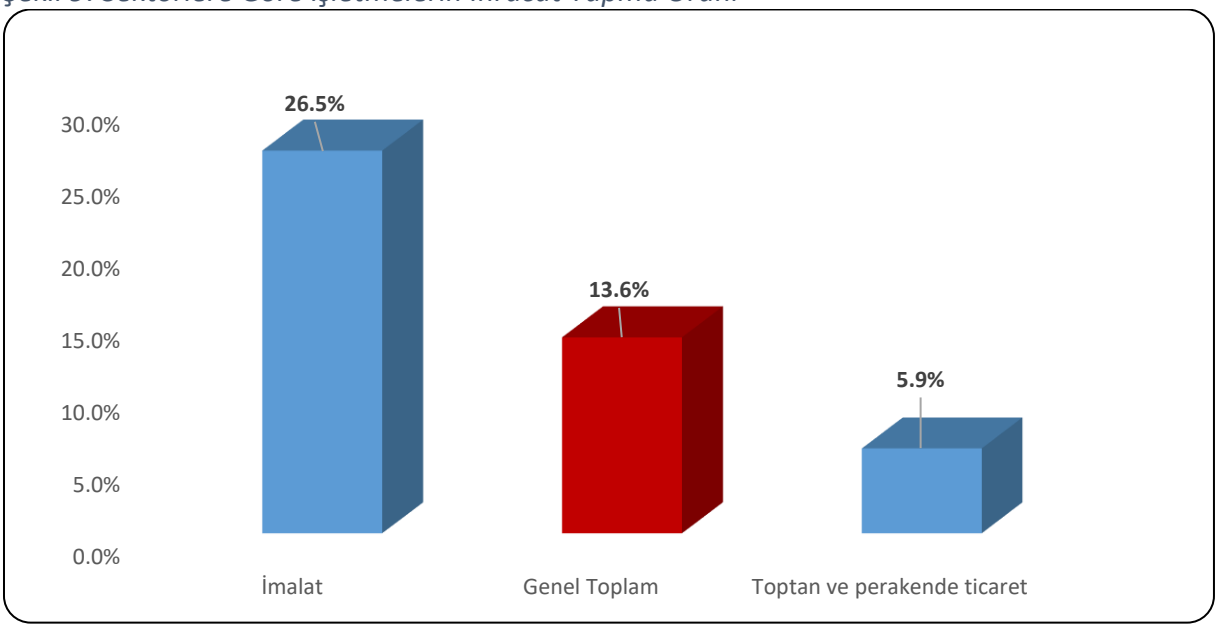

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilindeki işletmelerin yüzde 13,6'sında ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 26,5 ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Toptan ve Perakende Ticaret sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektörden İmalat sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Sinop ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 48,6 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Sinop ilinde işletmelerin yüzde 10'u e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	96,0%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	3,2%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	2,4%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	1,6%
Finansman yetersizliği	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

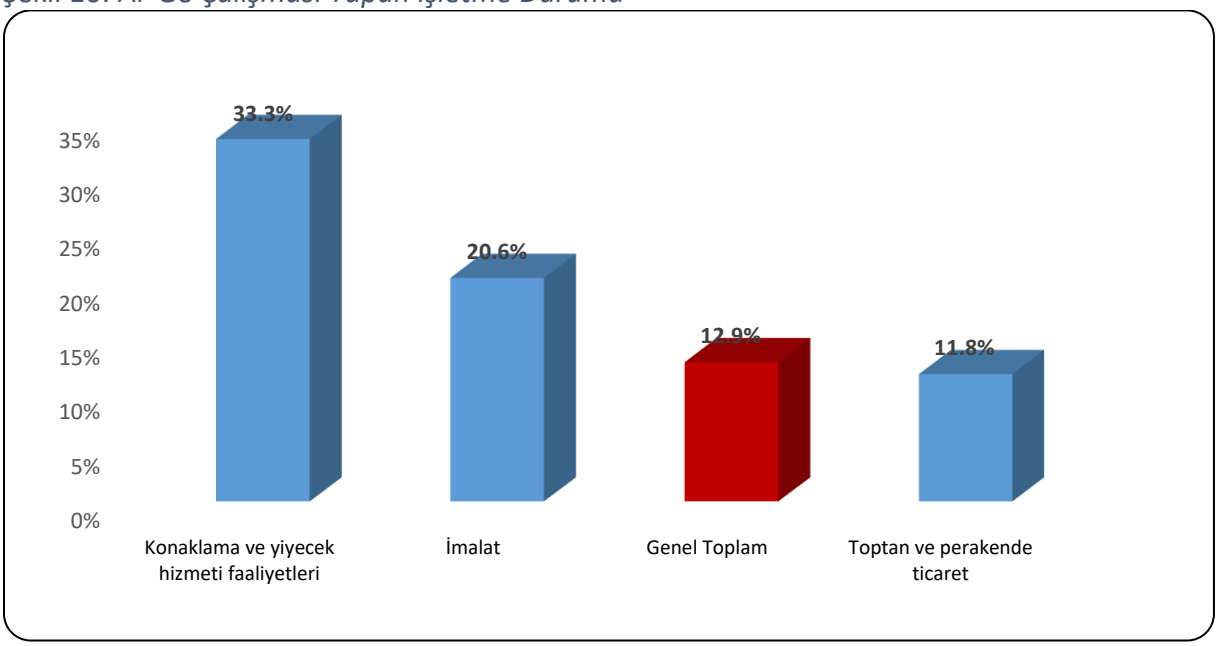

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 11 sektörden 3 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 12,9 olarak gerçekleşmiştir. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 33,3'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü ise yüzde 20,6 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve

İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Sinop ilinde en fazla işletme İmalat sektöründe olmasına rağmen yüzde 20,6 oran ile Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında 2. sıradadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

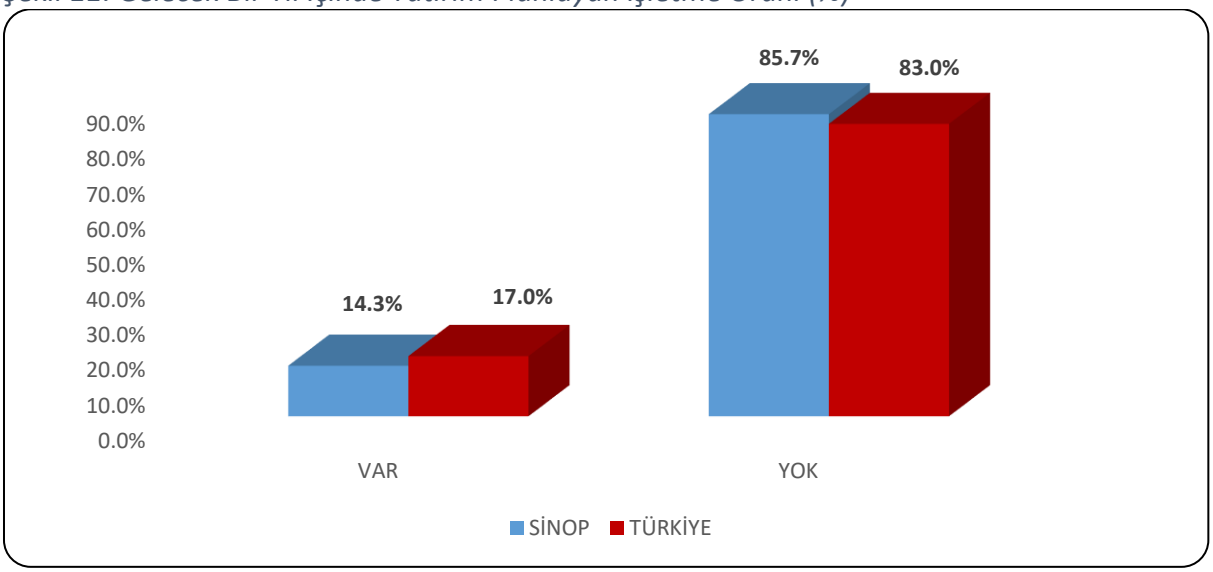

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 14,3'ü gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

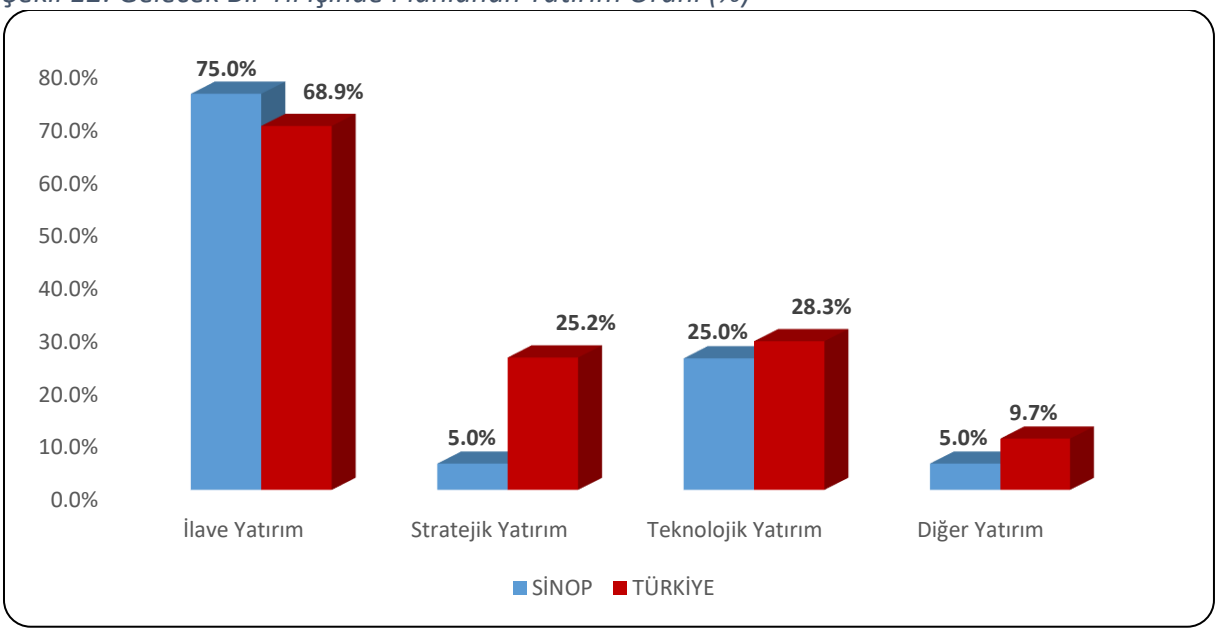

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Sinop ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 75'i ilave yatırım, yüzde 25'i teknolojik yatırım yüzde 5'i stratejik yatırım ve diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

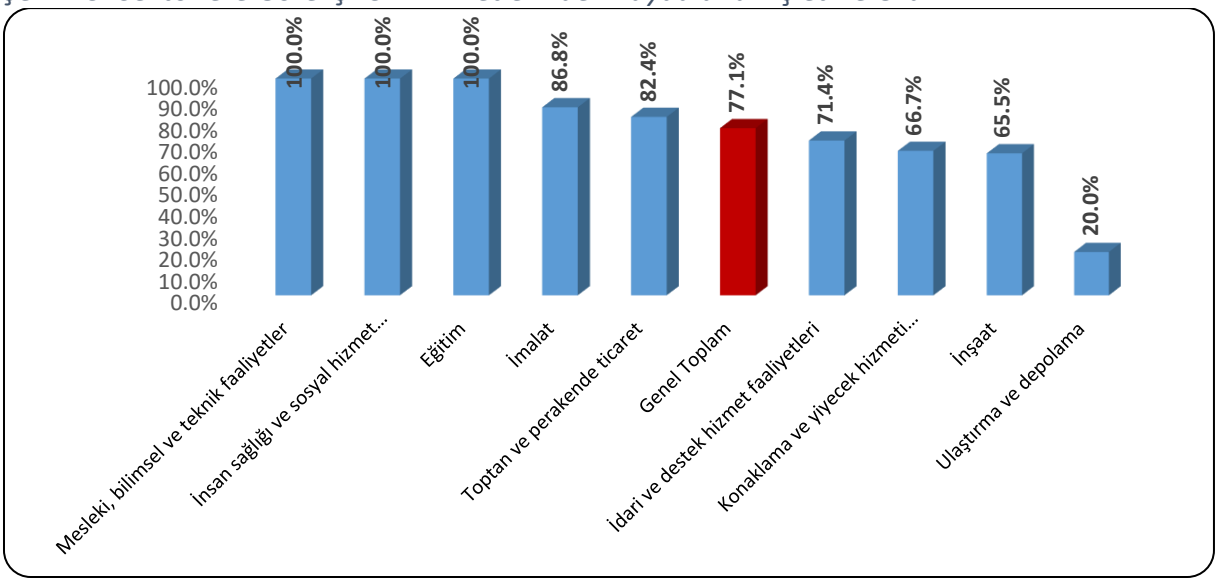

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Sinop ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 58,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Sinop ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Sinop ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde77,1'in üzerinde yüzde 86,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	0,0%	62,7%	67,8%	45,8%	0,0%	3,4%	15,3%
İnşaat	0,0%	63,2%	52,6%	26,3%	0,0%	0,0%	15,8%
Toptan ve perakende ticaret	7,1%	64,3%	50,0%	42,9%	7,1%	0,0%	28,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	60,0%	60,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0,0%	75,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	66,7%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**0,9%**	**62,0%**	**62,0%**	**42,6%**	**0,9%**	**1,9%**	**16,7%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 62'si İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme ve Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 42,6 İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanırken yüzde 16,7'si ise Teşvik kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Sinop ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 67,8'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 62,7'si Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 45,8'i ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 7,1'i faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Alanlar	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	53,6%
İşe Uygun Eleman Temini	47,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	40,0%
İşbaşı Eğitim Programı	35,0%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	7,1%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	2,9%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 53,6'sı yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. İşe uygun eleman temini ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

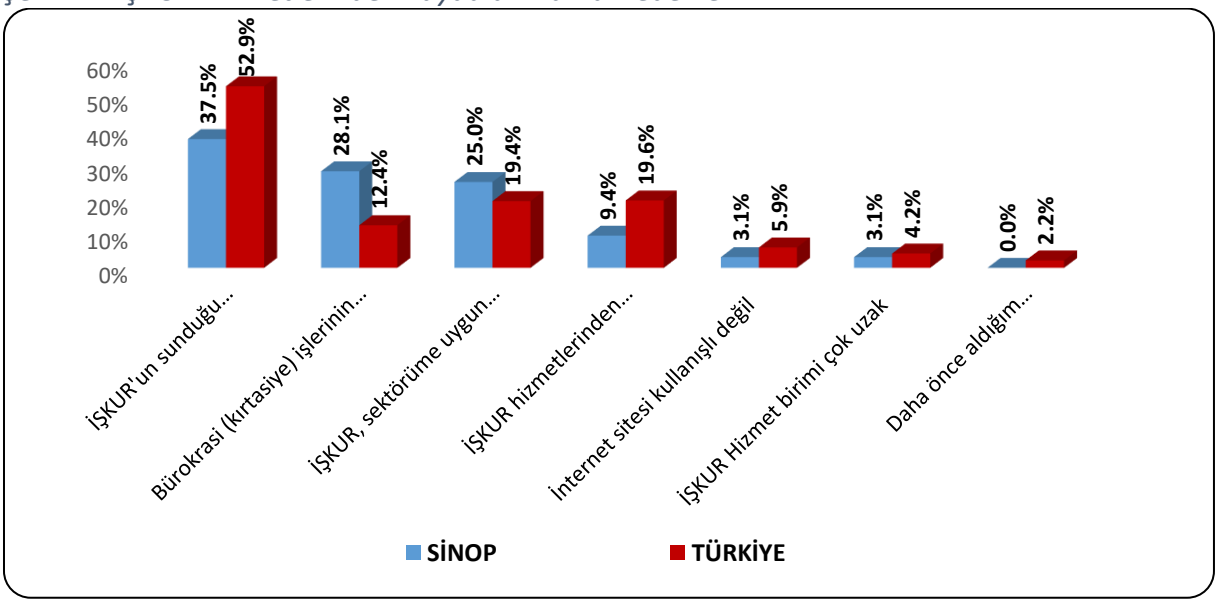

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 37,5 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 28,1 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ve yüzde 25 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Sinop ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Sinop iline göre daha yüksek seviyededir. Sinop ilinde ise İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olmasından ötürü

İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum ve diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Sinop ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Sinop ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 7 bin 236 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 440 erkek çalışan ve 2 bin 796 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.198	2.750	4.948
Toptan ve perakende ticaret	315	389	704
İnşaat	41	616	657
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	46	415	461
Ulaştırma ve depolama	37	124	161
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	80	50	130
Eğitim	46	32	78
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	26	39
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17	12	30
Diğer hizmet faaliyetleri	3	18	22
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	7	7
Genel Toplam	**2.796**	**4.440**	**7.236**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Sinop ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 78,10'u bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 78,61'i imaat sektöründe çalışmaktadır. Sinop ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Her ne kadar İmalat sektöründe kadın çalışan sayısı fazla olsa da Konaklama ve yiyecek hizmeti Faaliyetleri sektöründe çalışanların cinsiyet bazında oranları dikkate alındığında bu sektörde kadın istihdam oranının daha fazla olduğu görülmüştür.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının oranı erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.275	1.669	2.944
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	548	974	1.523
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	357	707	1.064
Hizmet ve Satış Elemanları	338	376	714
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	134	195	329
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	40	276	316
Profesyonel Meslek Mensupları	90	159	249
Yöneticiler	12	58	71
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	26	28
Genel Toplam	**2.796**	**4.440**	**7.236**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve montajcılardır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarının oranı yüzde 40,7 seviyesindedir. Sinop ilindeki kadın çalışanların yüzde 45,6'sı erkek çalışanları ise yüzde 37,6'sı bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve ilgili İşlerde çalışanlar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 21'i bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 14,7 oran ile Nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Sinop ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarının en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısı da yine en fazla bu meslek grubundadır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci(Dikiş)	Tuğla İmal İşçisi
Tuğla İmal İşçisi	Tuğla İmal İşçisi	Makineci(Dikiş)
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Konfeksiyon İşçisi
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Beden İşçisi(Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Satış Elemanı (Perakende)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Şoför-Yük Taşıma
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Fırın İşçisi(Tuğla, Kiremit ve Benzeri İnşaat Elemanları)	Fırın İşçisi(Tuğla, Kiremit ve Benzeri İnşaat Elemanları)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Beden İşçisi(Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Kasiyer	Ütücü
Ütücü	Kalite Kontrolcü	Traktör Şoförü

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Sinop ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Makineci(Dikiş), Tuğla İmal İşçisi ve Konfeksiyon İşçisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Makineci(Dikiş), Tuğla İmal İşçisi ve Konfeksiyon İşçisi; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Tuğla İmal İşçisi, Makineci(Dikiş) ve Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

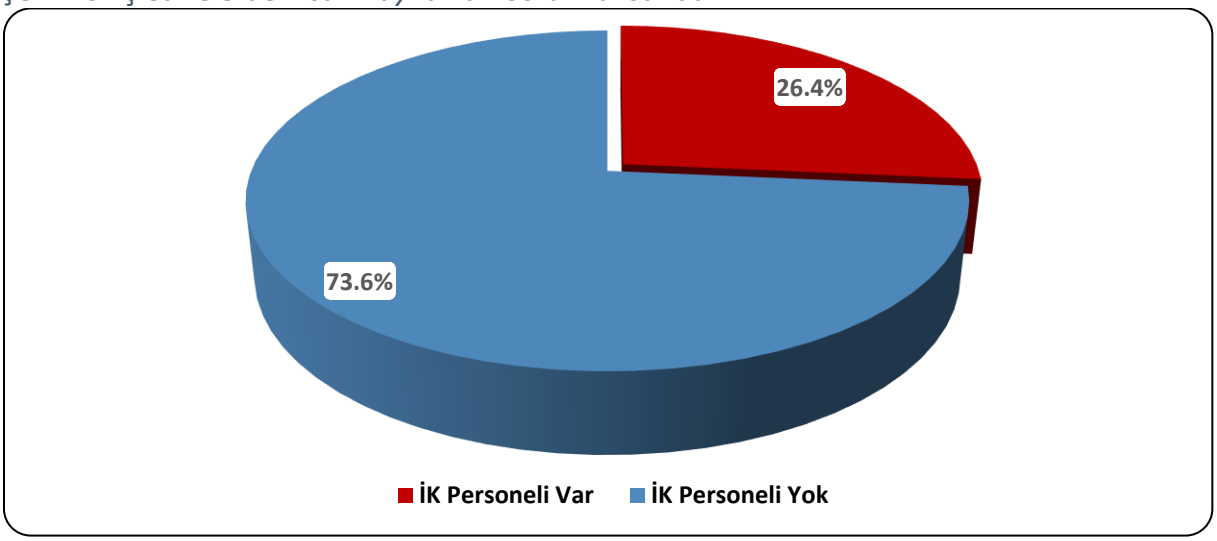

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Sinop ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 26,4'ünde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Toptan ve Perakende

Ticaret sektöründe bu oran yüzde 47,1, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yüzde 42,9 ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektöründe ise yüzde 33,3 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

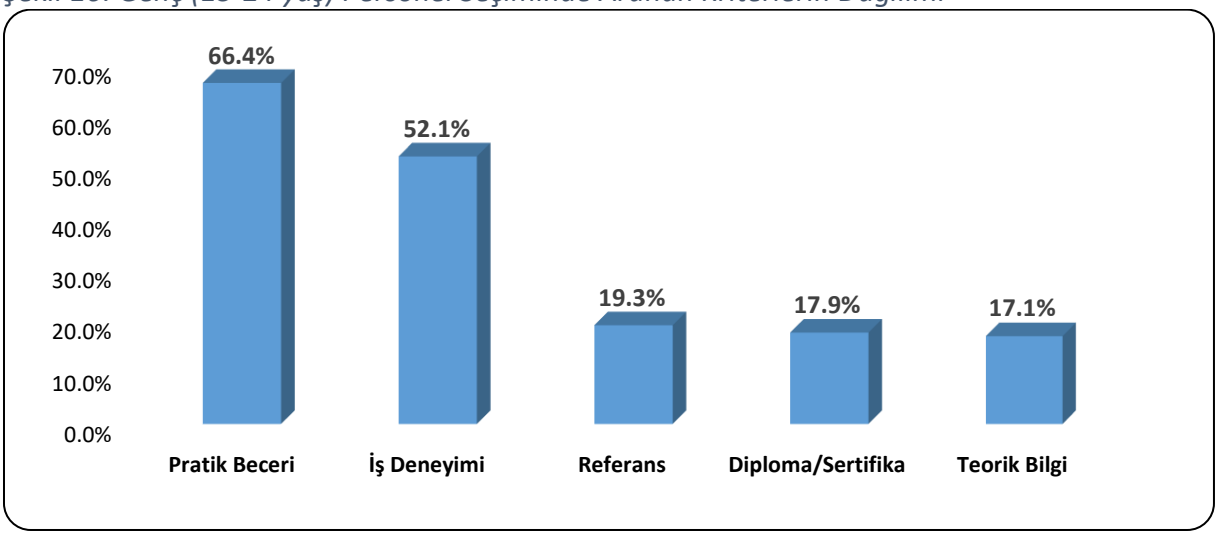

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 66,4'ü Pratik Beceri, yüzde 52,1'i İş deneyimi ve yüzde 19,3'ü ise Referans aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Sinop ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Sinop ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	164	3,2%	22,1%
Toptan ve perakende ticaret	35	4,7%	29,4%
İnşaat	7	1,1%	3,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	2,6%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	3,3%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0,8%	16,7%
Genel Toplam	**209**	**2,8%**	**17,1%**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 25 işletmede 209 açık iş tespit edilmiştir. Sinop ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör imalat sektörüdür. İmalat sektörü Sinop ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 209 kişilik açık işin yüzde 78,46'sına tekabül eden 164 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, inşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Sinop ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Sinop ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üstündedir. Sinop ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,7 ile Toptan ve perakende ticaret sektörü olarak tespit edilmiştir.

Sinop ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

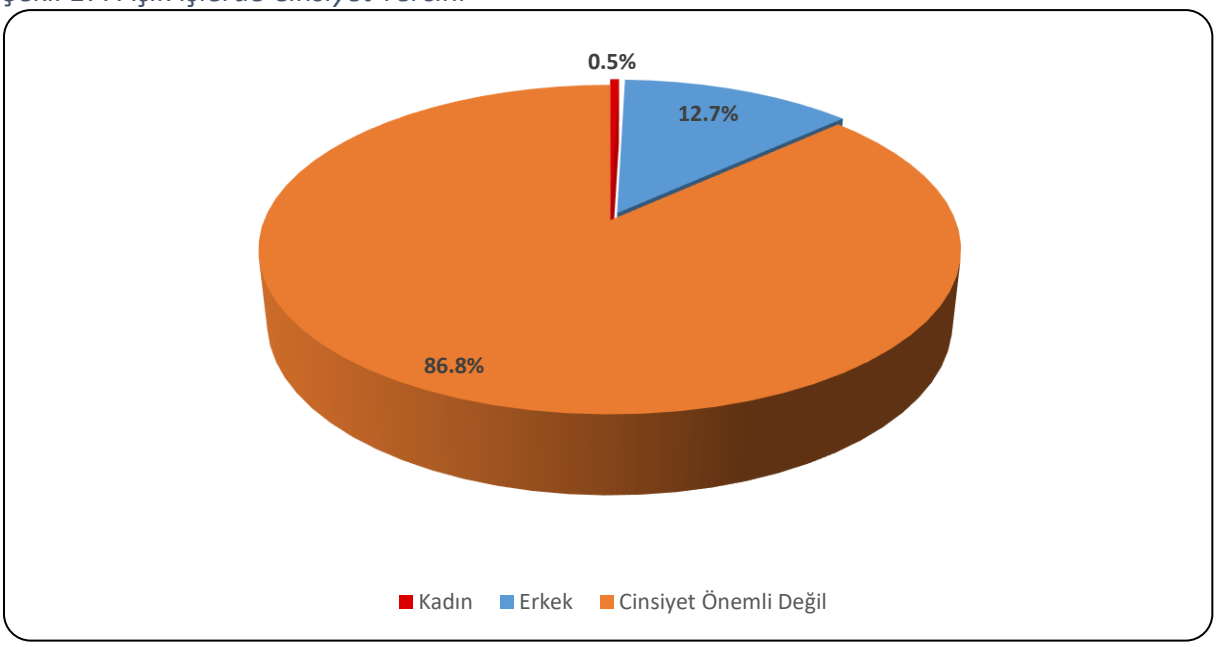

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Sinop ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Sinop ilinde işverenler açık işlerin yüzde 86,8'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Sinop ilinde yüzde 0,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Sinop ilinde ise işverenlerin yüzde 12,7'si mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

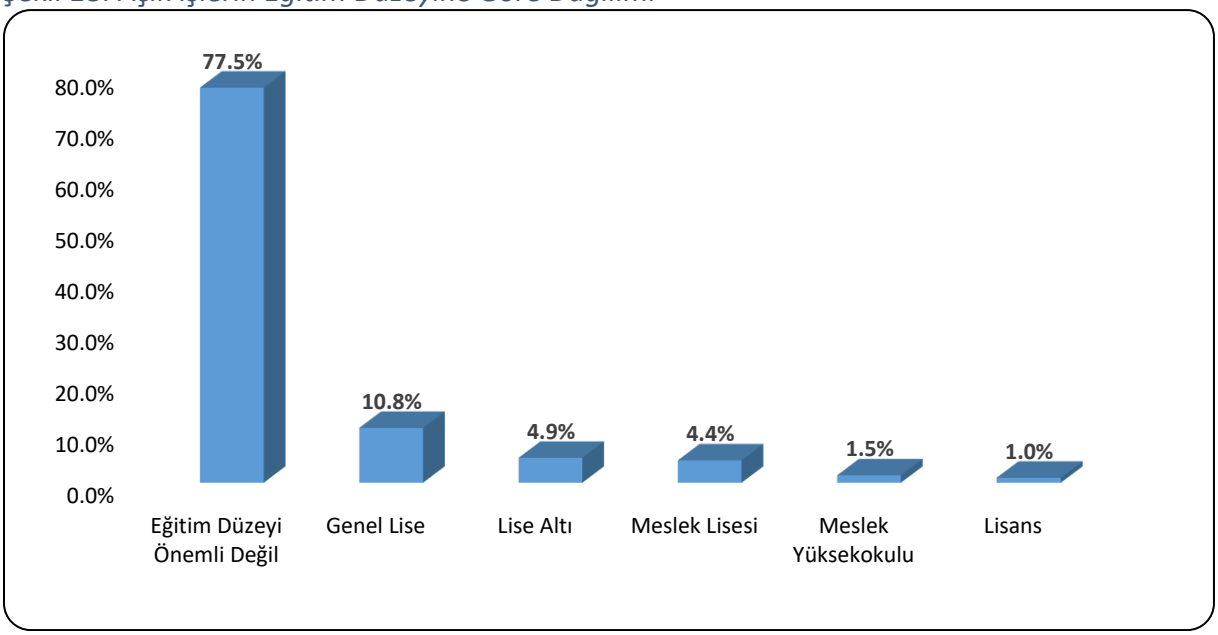

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Sinop ilindeki açık işlerin yüzde 77,5'inde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 10,8'inde ise genel lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

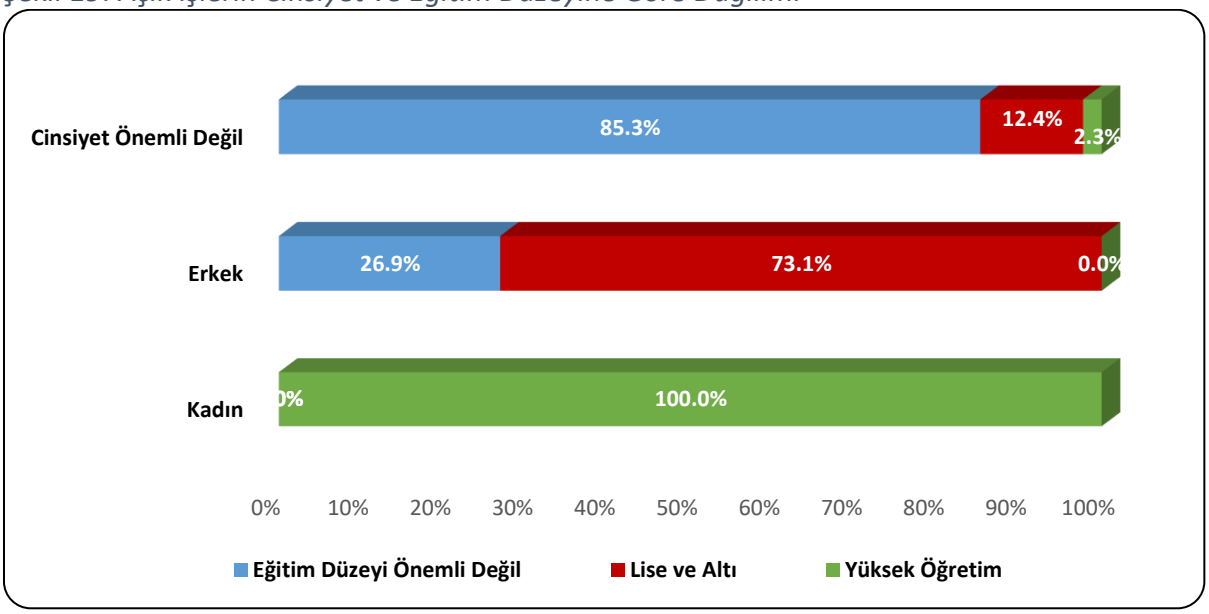

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 85,3 oranında herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 12,4 oranında lise ve altı seviyesi talep edilirken ve yüzde 2,3 oranında ise yüksek öğretim düzeyi talep edilmiştir. Erkeklerin

tercih edildiği açık işlerde yüzde 73,1 oranında lise ve altı seviyesi talep edilirken, kadınların tercih edildiği açık işlerin hepsinde yüksek öğretim düzeyi talep edilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

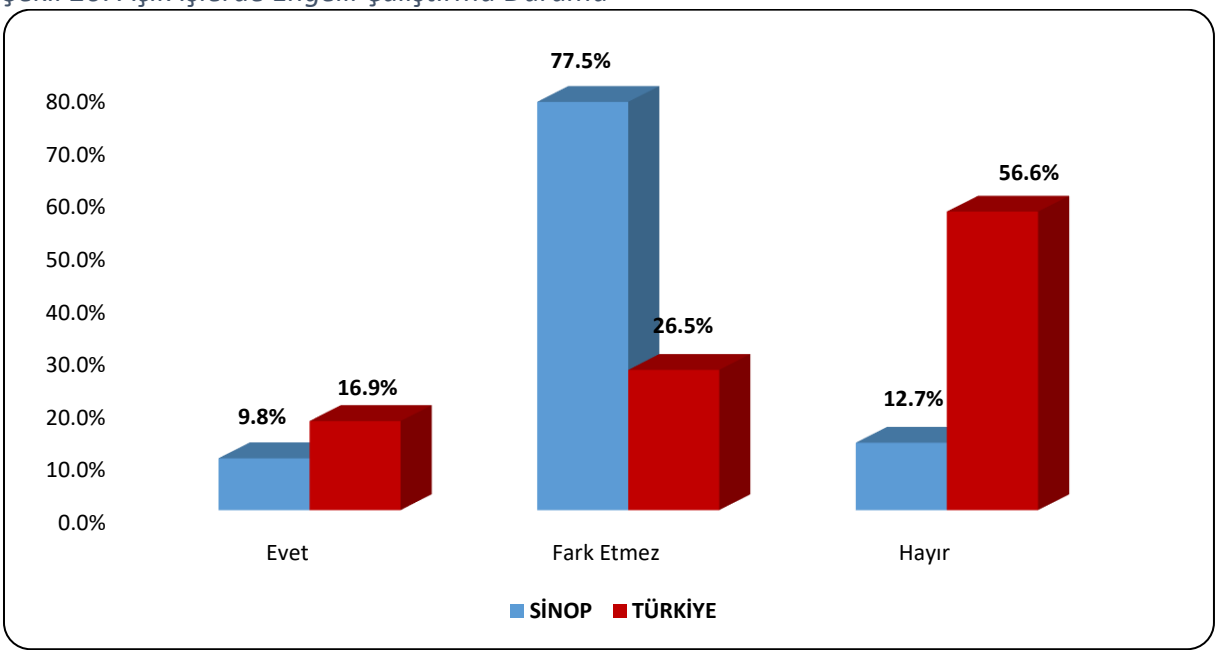

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Sinop ilinde mevcut açık işlerin yüzde 9,8'i işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 77,5 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 87,3'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Sinop ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

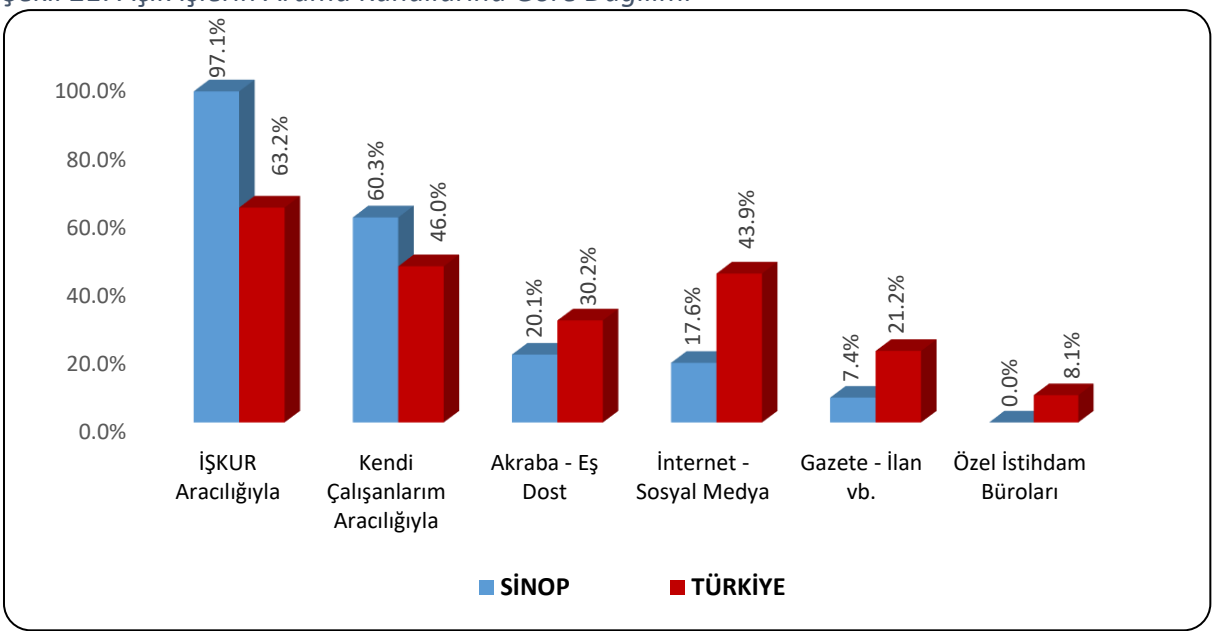

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Sinop ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Sinop ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 97,1 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Sinop ilinde ikinci sırada yüzde 60,3 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 20,1 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	2	2	2
Takım Çalışması	1	5	3	3
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	-	4	4	4
Bilgisayar Kullanımı	-	3	5	5
İletişim ve İfade Yeteneği	1	-	5	6
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	1	6	-	7
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	6	8
Analitik Düşünebilme	-	-	-	-
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde bu beceri aranmazken erkeklerin tercih edildiği ve cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde bu beceri 1. sıradadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Takım çalışması, İletişim ve ifade yeteneği ve İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü becerileri aranmaktadır. Sinop ilinde, Yabancı dil becerisi ile analitik düşünme yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	153	4,9%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	38	2,4%
Hizmet ve Satış Elemanları	13	1,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	3	1,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	0,6%
Genel Toplam	**209**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 73'tür. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Sinop ili için tespit edilen yüzde 2,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında doperatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	24,8%	10,1%	10,1%	96,6%	66,4%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	0,0%	54,1%	100,0%	54,1%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	23,1%	0,0%	7,7%	100,0%	15,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%	66,7%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**20,1%**	**7,4%**	**17,6%**	**97,1%**	**60,3%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir. Sinop ilinde özel istihdam bürolarının bulunmaması işverenler tarafından arama kanalı olarak seçilmediğinin göstergesidir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci(Dikiş)	-	3	-	-	-	-	4	2	-	1
Konfeksiyon İşçisi	-	3	-	-	-	-	2	-	-	1
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Forklift Operatörü	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2
Kamyon Şoförü	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2
Kepçe Operatörü	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2
Reyon Görevlisi	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3
Metal Mamuller Montaj İşçisi	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Sinop ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci(dikiş), Konfeksiyon İşçisi, diğer iplik işçileri ve sarıcıları, elektrik sayacı sökme takma elemanı ve metal mamüller montaj işçisi mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada Yeterli mesleki teknik bilgi ve tecrübe gelmektedir.

Forklift operatörü, Kamyon şoförü ve Kepçe operatörü mesleklerinde Fiziki ve bedensel yeterlilik ilk sırada aranmaktadır. Reyon görevlisi mesleği için ilk sırada İletişim ve ifade yeteneği, Perakende satış elemanı(gıda) için ise ilk sırada aranan beceri takım çalışmasıdır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Satış Elemanı (Perakende)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Makineci(Dikiş)	Makineci(Dikiş)
-	Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
-	Forklift Operatörü	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları
-	Kamyon Şoförü	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
-	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Reyon Görevlisi	Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı
-	Kepçe Operatörü	Şoför-Yük Taşıma	Forklift Operatörü
-	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Fizyoterapist	Kamyon Şoförü
-	-	Kimyager	Kepçe Operatörü
-	-	Muhasebe Meslek Elemanı	Reyon Görevlisi
-	-	Grafiker	Metal Mamuller Montaj İşçisi

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci(Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Diğer iplik işçileri ve sarıcıları ve Perakende satış elemanı(Gıda) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş Satış elemanı(Perakende) mesleğidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Diğer iplik işçileri ve sarıcıları, Elektrik sayacı sökme takma elemanı, Forklift operatörü iken; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci(Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Perakende ve satış elemanı(Gıda) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Sinop ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sinop ilinde ise 20+ istihdamlı 30 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Sinop ilindeki işletmelerin yüzde 20,7'si son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sinop ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörleri dışında bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektör açık ara farkla İmalat sektörüdür.

Sinop ilinde işletme sayısının yoğun olduğu İmalat sektöründe eleman temininde de güçlük çeken sektör olması nedeniyle aktif işgücü programları bu sektördeki işletmeler için aktif olarak yararlanmaları sağlanmalıdır.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	132
Toptan ve perakende ticaret	27
İnşaat	22
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2
Genel Toplam	**182**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 182 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana

çıkmaktadır. Sinop ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 72,5'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan perakende ticaret ve inşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

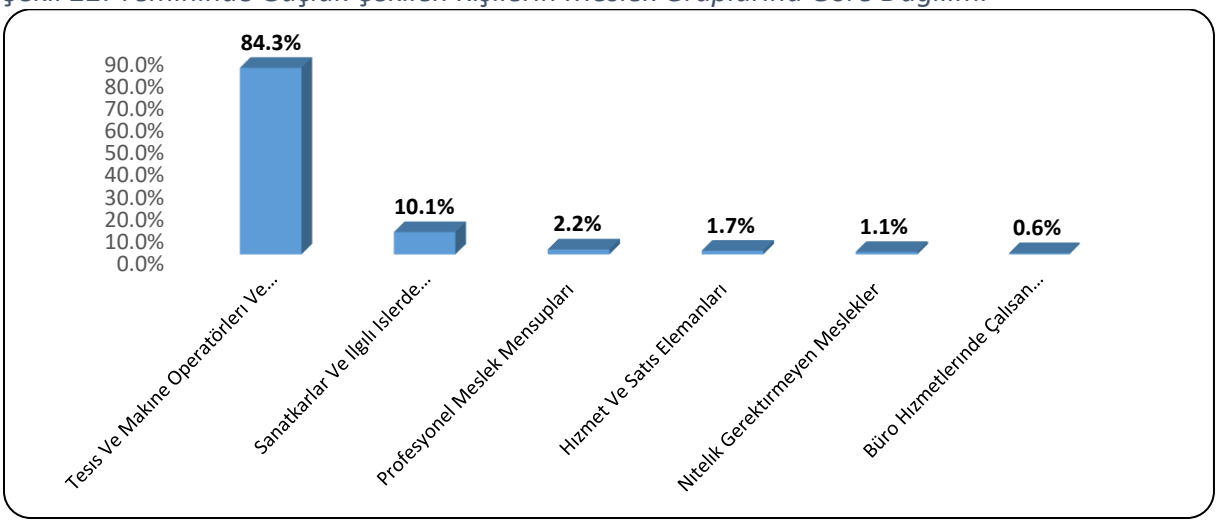

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 154 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 84,3'ü bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Sinop ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci(Dikiş)	126
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	10
İş Makineleri Operatörü	6
Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı	5
Tas Duvarcı-İnşaat	5
Marangoz	5
Mozaik Presçisi (Kalıpla)	3
Reyon Görevlisi	2
Kimya Mühendisi	2
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	2
Diğer	15
Toplam	**182**

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 126 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 10 kişi ile Diğer iplik işçileri ve sarıcıları ve 6 kişi ile İş makineleri Operatörü meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda Makineci(Dikiş) ve Diğer iplik işçileri ve sarıcıları mesleklerin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Sinop ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci(Dikiş), Diğer İplik İşçileri ve sarıcıları gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

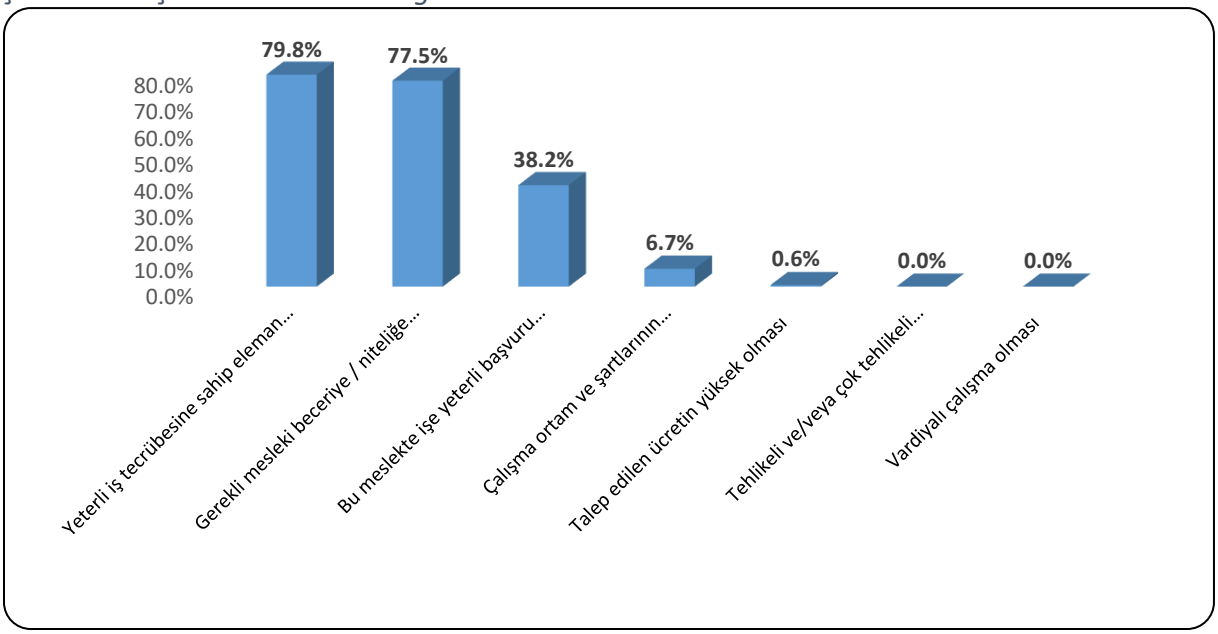

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise 2. sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci(Dikiş)	28,5%	83,7%	87,8%	8,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İş Makineleri Operatörü	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Taş Duvarcı-İnşaat	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Marangoz	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mozaik Presçisi (Kalıpla)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Reyon Görevlisi	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kimya Mühendisi	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Diğer iplik işçileri ve sarıcıları, Taş duvarcı- inşaat, Marangoz, Kimya mühendisi ve Kat hizmetleri elemanı/kat görevlisi gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması, Vardiyalı çalışma olması ve Talep edilen ücretin yüksek olması seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Sinop ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel

etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sinop ilinde işletmelerin yüzde 12,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Sinop ilinde ise yüzde 2,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	14,7%	2,9%	36,8%	45,6%
İnşaat	10,3%	0,0%	31,0%	58,6%
Toptan ve perakende ticaret	23,5%	5,9%	35,3%	35,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	14,3%	42,9%	42,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16,7%	0,0%	33,3%	50,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	20,0%	80,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**12,9%**	**2,9%**	**36,4%**	**47,9%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İmalat ve İnşaat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise İdari ve dastek hizmet faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Diğer hizmet faaliyetleri ve Mesleki bilimsel ve teknik faaiyetler sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faliyetleri sektörlerindeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İnşaat	39	5,9%
Toptan ve perakende ticaret	37	5,2%
İmalat	139	2,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0	0,0%
Eğitim	0	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-1	-0,2%
Genel Toplam	**215**	**3,0%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Sinop ilinde ise bu oran yüzde 3 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 139 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 5,9 ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. Sinop ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	123	8,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	26	2,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	53	1,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	1,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	8	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0	0,0%
Yöneticiler	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0	0,0%
Genel Toplam	**215**	**3,0%**

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler, Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler, Profesyonel Meslek Mensupları, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 123 kişilik artış ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 5 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci(Dikiş)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcıları
Konfeksiyon İşçisi	Tuğla İmal İşçisi
Ağaç İşleme Tezgahı Ayarcı Operatörü	Fırın İşçisi(Tuğla, Kiremit ve Benzeri İnşaat Elemanları)
Kasiyer	Reyon Görevlisi
İnşaat Ustası	Traktör Şoförü
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	
Balık Yemi İmal İşçisi	
Temizlik Görevlisi	
Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)	
İnşaat İşçisi	

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci(Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Ağaç işleme tezgahı ayarcı operatörü meslekleri olup, Diğer ipli işçileri ve sarıcıları, Tuğla imal işçisi ve Fırın işçisi(Tuğla, kiremit ve benzeri inşaat elemanları) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci(Dikiş) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk sıralarda yer almaktadır. Sinop ili için İmalat sektörü ile ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Sinop ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

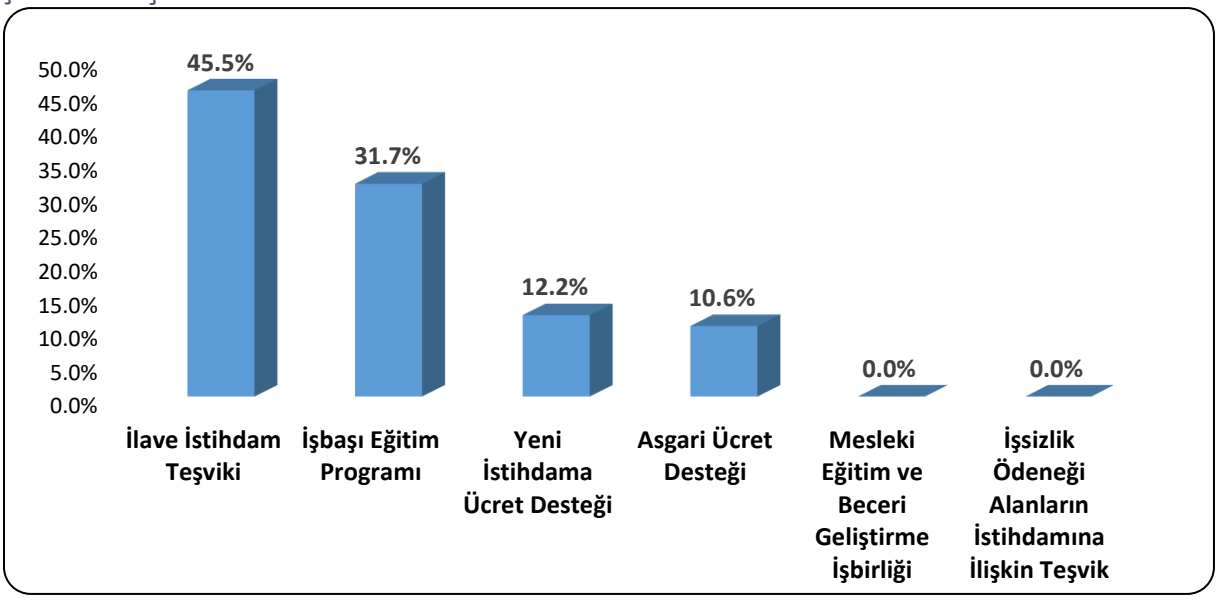

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İşbaşı Eğitim Programı yer almaktadır. İşverenler, İstihdama katkısı olmayan teşvik için ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik ve Mesleki eğitim ve beceri geliştirme işbirliği olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

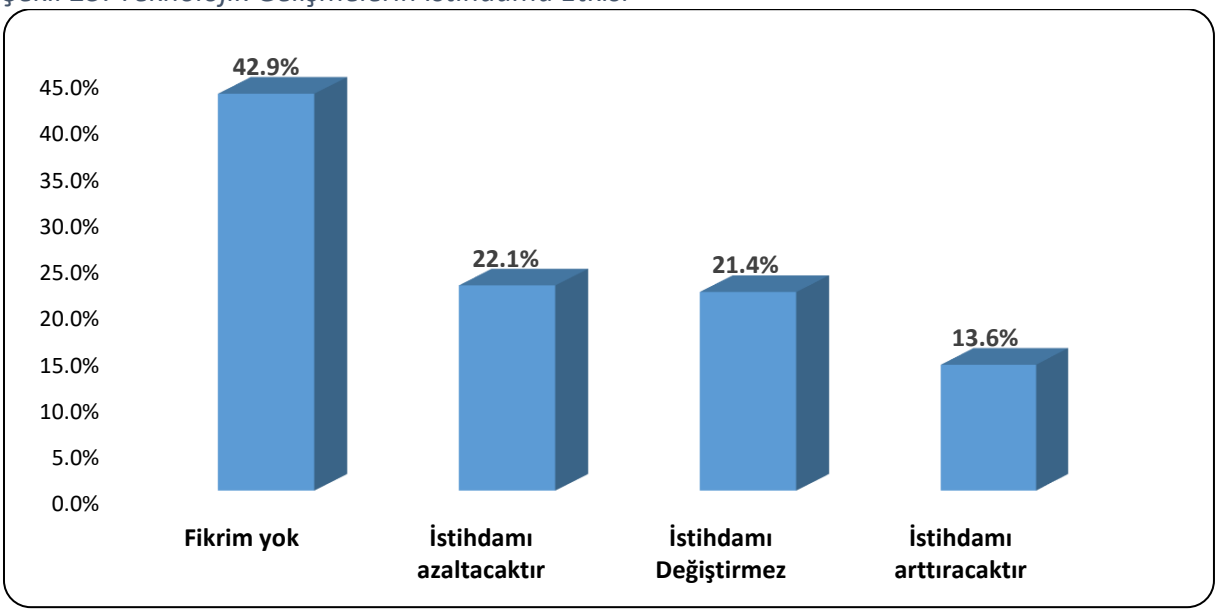

Kaynak: İPA 2019

Sinop ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 13,6'sı istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 22,1'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 21,4'ü teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 42,9'u ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Sinop ilinde sırasıyla Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmti faaliyetleri, imalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret sektörleri teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktayken bu oran işletmelerin yüzde 13,6'sını oluşturmaktadır. Teknolojik gelişmelerin istihdamı azaltacağını savunan işletmelerin oranı yüzde 22,1'idir.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Sinop İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Sinop ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6,2 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazı yerine, ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayılamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR82(Kastamonu, Çankırı, Sinop) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 5,1'dir.

Sinop ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Sinop'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Sinop ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 61,4'ü erkeklerden, sadece yüzde 38,6'sı kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının

geliştirilmesi gerekmektedir. Sinop ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun ilk iki sırada nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 95 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 996 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2014 yılından itibaren bir artış söz konusudur. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Sinop ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Sinop ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 25 işletmede 209 açık iş tespit edilmiştir. Sinop ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 209 kişilik açık işin yüzde 78,46'sına tekabül eden 164 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret ve inşaat, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Sinop ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Sinop ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 73'tür.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 77,5'inin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin

aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden meslekte yeterli/mesleki bilgi ve tecrübeye ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliğe sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sinop ilinde işletmelerin yüzde 12,9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Sinop ilinde ise yüzde 2,9 olarak gerçekleşmiştir.

Sinop ilindeki işverenlerin yüzde 45,5'i istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave istihdam teşviği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde de işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Sinop ilinde Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, imalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret sektörleri sektörlerinde işverenlerin yüzde 13,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

2018 yılından 2019'a geçerken açık işlerde %2,7 bir azalış olduğu tespit edilmiştir. Sinop ilinde en fazla işletmeye sahip İmalat sektöründe bulunan Tuğla fabrikaları yıl için de Şubat – Kasım ayları arasında faaliyet göstermektedir. Araştırma esnasında birçok işletme Fabrikalarını kapatmakla karşı karşıya kaldıklarını, inşaat sektöründeki krizin kendilerini etkilediklerini belirtmişlerdir. Daha önceki yıllara kıyaslama yapıldığında açık işlerin büyük bir kısmı bu işletmelerden alınmaktaydı. Açık işlerdeki azalmanın sebebi bu sektörde büyük orana sahip tuğla fabrikalarından açık iş alınamamasına bağlıdır.

Son 3 yılda, açık iş karşılanma oranlarında yüzde 13,3 gibi bir artış söz konusudur. 2012'den bu yana İŞKUR İl Müdürlüğündeki personel sayısındaki artış, işyeri ziyaretlerinin artması Kurumun ve faaliyetlerinin tanıtılması ve sigorta teşviklerinin anlatılması ve firmaların Kurs/İEP/MEGİP'ten yararlandırılması ile birlikte, işletmeler İŞKUR'a karşı olumlu tutum geliştirmiş ve açık işlerini İŞKUR'dan karşılamaya başlamışlardır. Bununla beraber 2016'dan sonra daha önce Kurumumuza kayıtlı olmayan 2+ istihdamlı firmalar da kayıt olmuş olup İEP'ten yararlanmış ve açık işlerini de Kurumumuz aracılığı ile karşılamışlardır.

Sinop ilinde işletmelerin çoğu part-time çalışma biçimine uygun olmayıp tam zamanlı çalışma sisteminden yanadır. İş arayanların çoğu tam zamanlı işleri tercih etmekle birlikte, part time işler daha çok ilde okumakta olan öğrenciler tarafından tercih edilmektedir.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği.). Fiziki ve			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.